

VHG onderzoekt subsidieregelingen gemeenten

“Gemeenten zien bedrijfsvastgoed vaak nog over het hoofd”

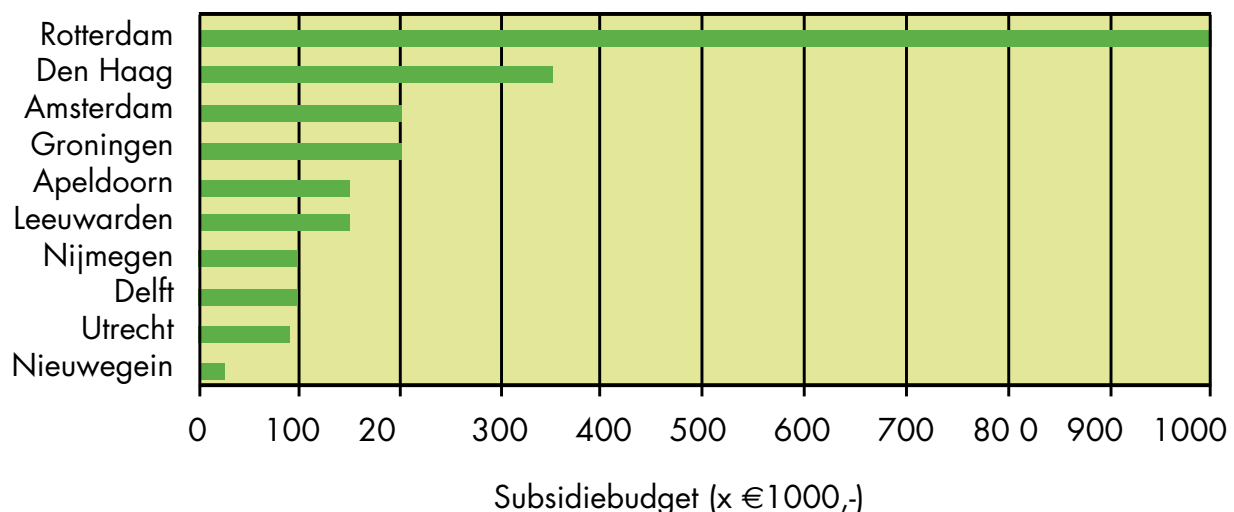
In België stelt het gros van de gemeenten subsidies beschikbaar voor eigenaren van gebouwen die een groendak willen aanleggen. Deze subsidietrend is de laatste jaren ook zichtbaar geworden in Nederland. Het was de gemeente Groningen die in 2008 als eerste Nederlandse gemeente een subsidiebudget beschikbaar stelde voor groendaken. Enkele maanden later volgden Rotterdam en Amsterdam. Inmiddels zijn er al meer dan 10 gemeenten met een subsidieregeling voor groendaken. Maar hoe lopen deze regelingen? Hoe vaak wordt er gebruik van gemaakt? En blijft de subsidie ook komende jaren in stand? Deze vragen legde VHG vakgroep Dak en Gevelbegroeners voor aan de gemeenten.

Auteur: Floris Winters / VHG Vakgroep Dak- en Gevelbegroeners

Steeds meer gemeenten stimuleren met subsidies de aanleg van groene daken. Toch blijft de realisatie van groene daken nog steeds achter bij de omliggende landen. Het aantal aanvragen

en oppervlakten groendak blijven beperkt en budgetten daardoor vaak onderbested. Dat is jammer want juist groene daken helpen steden duurzaam compact en klimaatbestendig te zijn.

Het duurt enige tijd voordat een stimuleringsregeling binnen een gemeente aanslaat. Ook is het belangrijk om juist zakelijke doelgroepen (bedrijven, projectontwikkelaars en woningcorpo-

Subsidiebudget Groene Daken in 2010.

raties) te interesseren voor deze regelingen. VHG maakte een belronde langs de gemeenten. In opdracht van VHG heeft het bureau Veldwerk Optimaal in de maand juni tien gemeenten geïnterviewd over hun subsidieregeling van groene daken. Dit zijn Rotterdam, Amsterdam, Den Haag, Groningen, Utrecht, Apeldoorn, Nijmegen, Delft, Leeuwarden en Nieuwegein. Er zijn zowel overeenkomsten als grote verschillen tussen de regelingen van deze gemeenten. Zo is de aard van de regeling voor vrijwel iedere gemeente gelijk: een bijdrage van een bedrag per m² (variërend van € 5,00 tot € 50,00) eventueel aangevuld met een bijdrage in het noodzakelijk bouwkundig onderzoek. Het budget dat gemeenten per jaar beschikbaar hebben varieert van € 25.000 tot € 1.000.000 per jaar. De omvang van de gemeente speelt hier uiteraard wel een rol maar verklaart niet alles. Zo kan één gemeente vier keer zoveel budget hebben als een gemeente met vergelijkbare omvang. De meeste gemeenten hebben nog helemaal geen subsidieregeling. Politieke prioriteit zal hier zeker een grote invloed op hebben.

Er blijken ook flinke verschillen te zijn als het gaat om het totaal aantal gerealiseerde groendaken. Koplopers zijn de gemeenten Rotterdam en Groningen die de subsidieregeling al sinds 2008 kennen. Groningen heeft tot dusver 95 projecten toegekend en Rotterdam 53 projecten. De gemeente Rotterdam verwacht eind 2010 haar doelstelling van 35.000 m² groen dak te kunnen realiseren. Amsterdam en Den Haag volgen hier

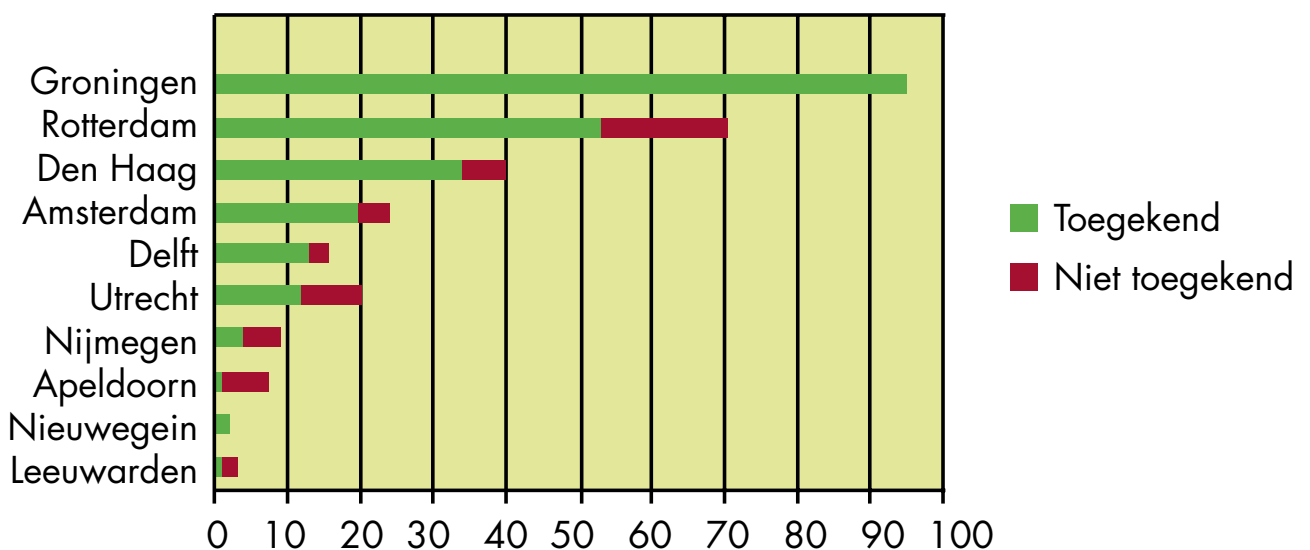
op enige afstand, maar hebben ook pas sinds kortere tijd een subsidieregeling. Een duidelijk signaal aan andere gemeenten om niet te snel een pas gestarte subsidieregeling aan de kant te schuiven. Overigens zegt het aantal gerealiseerde projecten nog niet alles over het oppervlak dakgroen dat totaal is gerealiseerd.

Ook valt op dat de gemeenten met de meeste gerealiseerde projecten relatief veel daken in het zakelijk segment (bedrijven en non-profit-instellingen) realiseren. Verklaarbaar omdat het hierbij vaak om grotere oppervlakten ineens gaat waarbij professionele partijen (bouwers, dakbegroeningsspecialisten en projectleiders) zijn betrokken. Particulieren hebben veel kleinere daken ter beschikking waarvan vaak niet bekend is hoeveel gewicht de dakconstructie kan houden: een cruciale factor bij de aanleg van dakgroen. Bovendien is het aanleggen van dakgroen bij een particulier door de kleine oppervlaktes vaak relatief duur voor de opdrachtgever. Veel dakbegroeningsbedrijven richten zich uitsluitend op de zakelijke markt. Er zijn nog niet veel op de particulier gerichte hoveniers die een groen dak aanbieden.

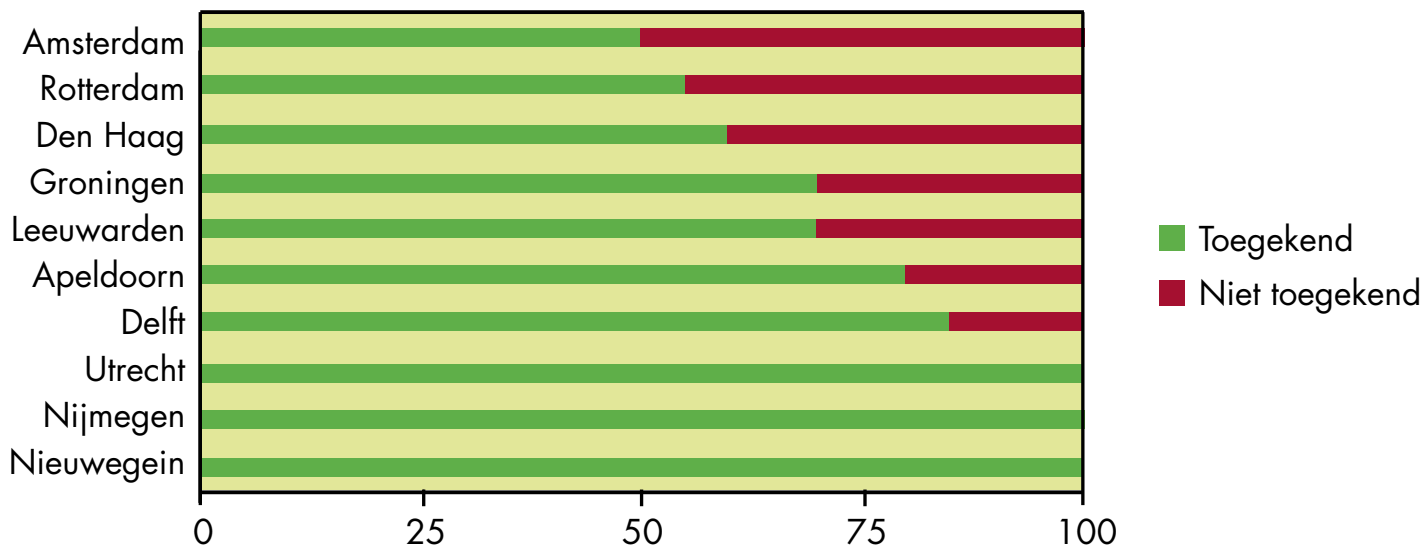
Conclusie

De aanleg van groene daken kunnen een enorme bijdrage leveren aan de ruimtelijke opgaven waar gemeenten voor staan: verdichting van functies op hetzelfde oppervlak, verhogen van de ruimtelijke kwaliteit en het leefklimaat en het vasthouden van grote hoeveelheden neerslag in het

gebied. Gemeenten kunnen dit stimuleren door een goede subsidie op groene daken en deze regeling ook meerdere jaren in stand te houden en hier voldoende publiciteit aan te geven. Ook doen zij er goed aan om de zakelijke markt als doelgroep voor subsidies te benaderen omdat deze grotere oppervlakten ineens kunnen realiseren en professionals in het bouwproces kunnen inschakelen. Zeker wanneer er toch nieuwe gebouwen worden gerealiseerd of een gemeente een opgave heeft het bedrijventerrein te reconstrueren zijn groene daken een optie en kan het subsidie-instrument een uitstekend hulpmiddel zijn. De spin-off naar andere bouwprojecten kan dan ook veelvuldig zijn. Daarmee hoeft de particuliere markt overigens niet opzij geschoven te worden. Nieuwbouwprojecten en woningen van corporaties kunnen prima profiteren van groensubsidies van gemeenten. De particuliere huiseigenaar in een bestaande woning is vaak het eerst gebaat bij een advies op maat over de bouwkundige mogelijkheden van de woning en vervolgens met een doorverwijzing naar een hovenier die dat kan aanleggen. Aansluiting bij programma's en subsidiemogelijkheden voor woningverbetering en energiebesparing zoals meer voor minder is dan heel goed mogelijk.

Aantal aangevraagde en gerealiseerde projecten.

Verhouding zakelijk/particulier (in %).

Reactie VHG directeur Roozen

"Wij juichen het van harte toe, dat de ontwikkeling van groene daken met behulp van subsidie wordt ondersteund. De resultaten in het particuliere segment laten zien, dat er behoefte aan is. Anderzijds zouden de positieve effecten van groene daken nog verder kunnen uitbreiden als gemeenten zich in de communicatie over de subsidie ook op de zakelijke markt zouden richten. "Dat gebeurt nu nog te weinig en beschouwen wij als een gemiste kans", vindt VHG-directeur Egbert Roozen.

Egbert Roozen

Opvallend is dat de gerealiseerde groene daken vooral in het particuliere segment plaatsvonden. En dat terwijl er in het zakelijke segment (commercieel en non-profit) relatief meer daken worden gebouwd. VHG-directeur Egbert Roozen roept gemeenten dan ook op stimuleringsmaatregelen meer onder de aandacht te brengen van zakelijke doelgroepen. "Niet alleen bedrijven, maar ook projectontwikkelaars en woningcorporaties. Het is ook een traject van de lange adem. Gemeenten moeten pas gestarte subsidieregelingen niet te snel aan de kant schuiven. Het duurt vaak enige tijd voordat een regeling aanslaat."

"Dat groene daken nut hebben, staat buiten kijf", aldus Roozen. "Ze helpen steden duurzaam compact en klimaatbestendig te zijn. Groene daken leveren een enorme bijdrage aan de opgaven waar gemeenten voor staan. Bij verdichting van functies op hetzelfde oppervlak zorgen groene daken toch nog voor een hoge ruimtelijke kwaliteit. Ook tempert een groen dak de hittestress in een stad, isoleert het een gebouw, houdt het grote hoeveelheden neerslag vast en bindt het fijnstof en CO2 zodat de luchtkwaliteit nog eens verbetert. Een reden dat buurlanden als Duitsland en Denemarken al veel verder zijn in het stimuleren en realiseren van groene daken."

Branchevereniging VHG neemt daarom het standpunt in dat de Nederlandse overheid veel meer moet doen om groene daken te stimuleren dan nu het geval is. Zo kun je ecologische

Opvallend is dat de gerealiseerde groene daken vooral in het particuliere segment plaatsvonden

en economische doelen tegelijk bedienen. Dus ook in tijden van bezuinigingen groene daken blijven subsidiëren, omdat het effect pas na enkele jaren zichtbaar wordt. Daarnaast is de boodschap van VHG om de zakelijke markt actief te betrekken bij groene daken, omdat deze grotere oppervlakten ineens kunnen realiseren. Zowel bij nieuwbouw als renovatie kan een subsidie-instrument een uitstekend hulpmiddel zijn. Nieuwbouwprojecten en bezittingen van corporaties kunnen namelijk prima profiteren van groensubsidies van gemeenten."